

НАРОДУ НА КОРИСТ

Прича о великом задужбинуару Николи Спасићу је прва из серије која ће „СЕЛО” објављивати о ктиторима највећих задужбина

По ослобођењу од Турака, у XVIII и XIX веку, Србија се нагло развијала и убрзо се створио и слој угледних и богатих трговаца и привредника. Многи од њих су почели да размишљају да своје

ре највећих задужбина, њихове идеје и циљеве за које су оставиле донације.

Никола Спасић, кожарски трговац из Београда, оставио је српском народу донацију која је, у време кад је

Никола Спасић

Београду /сада зграда хирургије/, болнице у Куманову и Крупњу и Дом за изнемогле и сироте грађане у Књажевцу.

Жељу Николе Спасића да Светосавском храму поклони највеће звоно, нажалост, задужбина није никада испунила, а питање је, да ли ће то и моћи.

Главни задатак задужбина

Овлашћење које је Никола Спасић дао извршиоцима свога тестаментa и по коме они као чланови Одбора његове Задужбине, имају „по својој савести и увиђавности, а према духу времена и потребама да одређују, колико ће се и кад на коју грану земаљске привреде трошити из прихода”. На основу тога завештања, Управни одбор је у току 1934. године донео две основне начелне одлуке:

1. Да се највећа пажња сада обради на унапређење пољске привреде, пошто је она и иначе најглавнија наша привредна грана, и пошто садашње прилике неминовно захтевају да се на њеном унапређењу највише ради; и

Велики шечај за пчеларе у Врању под покровишћем Николе Спасића

новостечено богатство, или бар један његов део, оставе српском народу. Тако су установљене ЗАДУЖБИНЕ.

Никола Спасић, Илија Коларац, Миша Анастасијевић и многи други виђени Срби били су добротвори, тј. остављали су своја богатства „народу на корист”. После Другог светског рата, имовина задужбина је национализована, као уосталом, и највећи део приватне имовине, који је обухватао некретнине и велика имања, али и новац и друге драгоцености.

Највеће звоно за светосавски храм

Слом комунизма у свету и код нас, донео је и наду и могућности да се бар један део имовине врати задужбинама. У том смислу је држава донела и законску регулативу. Тако је враћен део имовине Православне цркве, неким задужбинама је враћен и мали део непокретности, а неки поступци за повраћај имовине су у току.

Редакција Ревиије „Село” ће у неколико бројева представити ктито-

краљ Александар потписао указ о оснивању задужбине /4. јануар 1923. г/ била огромна у европским размерама. Од донације је подигнута 1935. године Градска болница у

НА ПОНОС ЗАВИЧАЈУ

У селу Јошавци код Челинца пре две године обновљен је рад Културно-уметничког друштва „Младен Докић”.

За само две године чланови овог Друштва забележили су изузетно вредне резултате, а на смотри народног стваралаштва, одржаном у Бањи Врућици код Теслића на којој је наступило 17 културно-уметничких друштава са свих српских простора, освојили су друго место, одмах иза КУД „Марко Орешковић” из Бачког Грацаца.

Б. Максимовић

